

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף סב.

אדם שהלוה ברבית או גנב דבר המסוים, האם מקבלים ממנו או מבניו?

מעות של רבית	גנב דבר מסוים כפרה וטלית	
אין מקבלים	כשלא עשה תשובה: אין מחויבים להחזיר ¹ כשעשה תשובה: מחויבים להחזיר	מהבנים
אין מקבלים	מקבלים	מהאב

מי הם הלוקים על איסור רבית?

לתנא קמא	הלווה והעדים	המלווה והערב
לר' נחמיה ולראב"י	לוקים	לוקים ²
	לוקים	אין לוקים ³

בבא מציעא דף סב:

לקח הימנו חטים בדינר זהב הכור - וכן השער, עמדו חטין בל', אמר לו תן לי חטיי שאני רוצה למוכרן וליקח בהן יין, אמר לו הרי חטיך עשויות עלי בל' והרי לך אצלי בהן יין, היכי מיירי?

כשאינ לו יין - אסור, מדוע?	כשיש לו יין - מותר, מדוע?	
אסור כיון שלא נתן מעות ⁵	מותר כיון שאין כאן פסיקה ⁶	לרבה, בבא לחוב בדמיהן⁴
אסור כי קיבל כ"ה ונתן לי	דזה נראה רק כמכירה	לאביי, נתן לו חטין בהלואה⁷
אסור כיון שלא נתן לו מעות	מותר כיון שאין כאן פסיקה	לרבא, היה נושה בחברו וכו'⁸

¹ כי מבואר שכל הטעם שצריכים להחזיר מפני כבוד אביהם, וכבוד אביהם שייך רק ב"עושה מעשה עמד", אבל אם אינו עושה מעשה עמד לא. וא"ת אם עשה תשובה - בודאי כבר לא נמצא הדבר אצלו. תירצה הגמ', שמירי שלא הספיק להחזיר עד שמת.

² משום ד"שומא מילתא היא", שמלווה וכן הערב עושים חיוב של רבית על הלווה, וכבר עברו עליה משעה ראשונה, ולשיטת ת"ק אין תקנה (ללאו ד"לא תשימון עליו נשד") במה שיקרעו את השטר.

³ דכל זמן שלא גבו איכא קום ועשה לקרוע את השטר, משא"כ גבי הלווה והעדים שחייבים משעה ראשונה (בלאו ד"לא תשימון עליו נשד") ואין שייך בהם מעשה לקרוע את השטר. ומוקמי לה כמ"ד "שטר העומד להגבות לאו כגבוי דמי".

⁴ פי', כשביקש הקונה מן המוכר את החטים - לא נתן לו לא אותם ולא דמיהן, אלא רק אמר לו ש"חטיך עשויות עלי בל' דינרין" כמו השער החדש שנתיקרו, ורוצה לספק לו יין במחיר הזה - דפוסקין על הפירות כשיצא השער.

⁵ וכל מה שמותר לפסוק על הפירות כשיצא השער - אפי' כשאין למוכר, זה דוקא אם קונה בכסף - שאז אפי' אם אין למוכר הרי יכול לקנותם בשוק דהרי יצא השער, אולם כאן שפוסק עם המוכר בחובו - אסור דלא יכול לקנות.

⁶ והקשה על זה אביי דמהברייתא שהביא מבואר שאפי' אם יש לו יין אסור לעשות כן כשבא לחוב בחובו. אכן לקמן רבא מעמיד באותו אופן וע"פ הברייתא של ר' אושעיא שהיא חולקת וסוברת שמותר בכה"ג אם יש לו יין אפי' שרק פוסק בחובו - ולא אמרינן ד"לא הוי כאיסרו הבא לידו".

⁷ והמקרה היה שביקש ממנו הלוואה של שלשים דינרים, ואמר לו המלווה שאין לו, אבל יתן לו חטים בשווי לי דינרים, ולבסוף היה צריך למעות ומכרם שום הקונה למוכר (דהיינו החזירם) בשווי דינר זהב (ה' דינרים פחות). ועכשיו בא הלווה לפרוע את חובו של לי דינרים ע"י שיתן לו יין, הדין הוא שאם יש יין ללווה יכול לתת לו, כיון שזה נראה רק כמכירה, אבל אם אין לו יין וצריך לתת לו מעות - אסור כי קיבל כ"ה ונתן שלשים.

⁸ כגון שהיה נושה בחברו מנה, ואמר לו תן לי מעותי שאני רוצה לקחת בהן חטין, ואמר הלווה יש לי חטין וכו', כשהגיע זמן למכור חטין, אמר לו תן לי חטיי כי אני רוצה לקנות בהן יין, ואמר לו יש לי יין שאני נותן לך וכו'.